

PER ØSTERGAARD

SIDAN 1

Minifakta om ankylosaurus

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

Ankylosaurus var en dinosaurie som levde i nuvarande USA och Kanada. Kroppen var täckt av tjocka plattor som gjorde den svår att skada. På svansen hade den en stor klump som den svingade och använde som vapen. Den dog ut för 66 miljoner år sedan.

LGR22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn. Beskrivande, förklarande och instruerande texter och hur deras innehåll kan organiseras. (SV åk 1–3)
- Att lyssna aktivt och återberätta viktiga delar av ett innehåll. (SV åk 1–3)
- Informationssökning i böcker, tidskrifter och på webbplatser för barn samt i söktjänster på internet. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Söka information från olika källor och värdera dessa.

LGRA22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Sakprosatexter för barn. Beskrivande, förklarande och instruerande texter. (SV åk 1–3)
- Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva ord, meningar och enkla texter. Skapande av texter där ord och bild samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 1–3)
- Informationssökning i källor för barn. (SV åk 1–3)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift samt med andra former för kommunikation.
- Söka information från olika källor och värdera dessa.

RESPONS PÅ TEXT

1. Dela in eleverna i par. Låt dem läsa upp sina faktatexter för varandra.
2. De kan sedan använda modellen nedan för att ge respons på varandras faktatexter.

	Ja	Nej	Förbättringsförslag
Jag förstår syftet med texten.			_____ _____
Texten är skriven i kronologisk ordning.			_____ _____
Texten innehåller viktiga begrepp.			_____ _____
Det finns stor bokstav och punkt.			_____ _____
Det finns sambandsord i texten.			_____ _____
Det finns mellanrum mellan orden.			_____ _____
Bilden förstärker texten.			_____ _____

MINA ORD, DINA ORD

1. Dela ut ett papper som är delat i två spalter till varje elev. I den ena spalten ska rubriken vara *Mina ord* och i den andra spalten ska rubriken vara *Dina ord*.
2. Sätt en timer på cirka 3 minuter.
3. Låt eleverna enskilt välja ut ord ur boken som de skriver i spalten *Mina ord*. Några elever fyller hela spalten med ord och några kanske endast skriver fem ord. Exempel på ord: dinosaurie, USA, Kanada, skelett, växtätare, tänder, svans, klubba, vapen, fiender
4. När tiden är ute går eleverna runt i klassrummet och frågar en klasskamrat:
Elev A: "Hej, vad har du skrivit för ord?"
5. Elev B läser upp sina ord. Om det är något ord som elev A inte har skrivit så skriver hen upp det i spalten *Dina ord*. Sedan läser elev A upp sina ord för elev B och elev B skriver upp nya ord.
6. Antingen går eleverna runt och samlar ord tills spalten med *Dina ord* är full eller så sätter ni timern på 5–7 minuter, beroende på gruppens storlek.
7. Gå gemensamt igenom vilka "nya ord" eleverna har hittat under *Dina ord*.

EPA – ENSKILT, PAR, ALLA

Låt eleverna använda sig av EPA-modellen för att reflektera över boken.

1. Först reflekterar eleverna enskilt över vad boken innehåller för fakta som de redan kände till (gammal kunskap) och sedan vad som var nytt för dem (ny kunskap).
2. Efter en stund får eleverna arbeta ihop i par och presentera sina tankar.
3. Till sist lyfts frågeställningen kring gammal och ny kunskap i hela klassen.

BYTA ORDKORT

Detta är en kooperativ övning där man tränar språk och kunskaper. Kopiera ordkorterna nedan (som innehåller ord ur boken), och ge varje elev ett ordkort.

Eleverna ska sedan mingla runt i klassrummet. När de träffar en annan elev som är ledig är det dags att använda sitt ord. Man förklarar sitt ord och vad man kan berätta om det, med koppling till boken. Den andra eleven gör samma sak och när båda har berättat byter man ordkort.

Sedan minglar man vidare tills man träffar en ny person och upprepar då övningen.

Ordkort:

ankylosaurus	USA och Kanada	skelett
växtätare	svans	tjocka plattor
tänder	fiender	asteroid

PAPPERSKORGEN

Detta är en läsförståelseövning där du ställer frågor om texten och eleverna samlar poäng genom att träffa papperskorgen med sin ihopskrynklade svarslipp.

Ni behöver en bunt med papperslappar och en papperskorg. Förbered frågor om innehållet i boken.

Exempel:

- Var levde ankylosaurus?
(I USA och Kanada.)
- Varför svalde ankylosaurus växterna utan att tugga?
(Den hade inga kindtänder.)
- Vad använde ankylosaurus sin svans till?
(Den svingade svansen som ett vapen mot fiender.)

1. Dela in eleverna i par. Dela ut några papperslappar till varje par (utan svaren).
2. Ställ en fråga till eleverna. Eleverna diskuterar svaret i par och skriver ner sitt svar på en papperslipp.
3. Gå gemensamt igenom vad varje grupp har skrivit. De par som har skrivit rätt får skicka fram en från paret med svarslassen och ställa sig på ett led vid utpekad plats, cirka 3 meter från papperskorgen.
4. Alla i ledet skrynklar ihop sin svarslipp. Därefter ska en i taget försöka träffa papperskorgen. De som lyckas få i sin svarslipp får ett poäng.
5. När alla har kastat sin svarslipp skriver ni upp poängen på tavlan eller så har varje par koll på sina egna poäng.
6. Därefter ställer ni nästa fråga och eleverna skriver ner sitt svar.

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

1. *De hittades i Montana i USA.*
2. *Kroppen var täckt av tjocka plattor som gick från huvudet hela vägen ut på svansen.*
3. *Den användes som ett farligt vapen mot fiender.*
4. *Den hade inga kindtänder.*
5. *För jorden träffades av en stor asteroid och massor av stoft skymde nästan allt solljus.*
6. *De levde i USA och Kanada.*
7. *Alla växtätare gick på fyra ben.*
8. *Asteroider liknar stora stenblock som kretsar kring solen.*
9. *Eget svar.*
10. *Eget svar.*

KLURIGA ORD FRÅN BOKEN

1. rester	(här) skelett från ett dött djur
2. pansarvagn	tungt stridsfordon
3. horn	utväxt på huvudet
4. svinga	något som slungas upp och ner/från sida till sida
5. fiende	annat djur som är hotfullt
6. näbb	munnen på ett djur
7. växtätare	djur som endast äter växter och gräs
8. beta	äta gräs, blad, växter

SANT ELLER FALSKT?

Sant

Ankylosaurus var en dinosaurie.

Ankylosaurus var växtätare.

Den levde i USA och i Kanada.

Kroppen var täckt av tjocka plattor.

Ankylosaurus hade fyra horn på huvudet.

Falskt

Den hade ingen svans.

Ankylosaurus åt andra dinosaurier.

Den levde i Afrika.

Ankylosaurus hade inga tänder.

På magen hade ankylosaurus ingen pansar.